

פריצת דרך בחקר גילוי הסרטן

קישור לכתבה:

<https://www.israelhayom.co.il/health/article/20649545>

פריצת דרך בחקר גילוי הסרטן

מחקר ענק בבריטניה חושף: בדיקת דם חדשנית הצליחה לגלות פי ארבעה יותר מקרי סרטן בשלבים מוקדמים בהשוואה לבדיקות השגרתיות בלבד • אף שהניסוי טרם השיג את מלוא יעדיו, האבחון הנרחב בשלבים המוקדמים גרם לירידה של 14% במקרים שאובחנו בשלב הקטלני

ממצאים עיקריים:

בדיקת דם גלרי לגילוי מוקדם של סרטן

16% יותר מקרי סרטן אובחנו בשלבים מוקדמים הניתנים לריפוי (שלב 1 + שלב 2)

14% ירידה בכלל מקרי סרטן שאובחנו בשלב 4 בכל שלוש שנות המחקר

26% ירידה במקרי סרטן ב-12 הגידולים הקטלניים ביותר בשלב 4 בשנות המחקר השלישית

92.5% דיוק באיתור של מקור הגידול הסרטני

פי 4 יותר אבחונים מהבדיקות הקיימות | צילום: Gettyimages

מיטל יסעור בית-אור שיקגו

בדיקת דם חדשנית בשם "גלרי", שנועדה לאתר סימנים מוקדמים ל-50% מהי סרטן באברי צעקות דגימות דם פשוטות, הצליחה להפחית את מספר מקרי הסרטן שאובחנו בשלב 4, השלב המתקדם והקטלני ביותר של המחלה. כך עולה מתוצאות אתר המחקר עם הגדולים שנערכו בתחום בדיקות הדם לגילוי מוקדם של סרטן, בקרב 142 אלף משתתפים בני 50 עד 77 המחקר נערך במסגרת שירות הבריאות הלאומי הבריטי (NHS), והוצג בסוף השבוע בכנס השנתי של האגודה האמריקנית לאונקולוגיה קלינית (ASCO) בשיקגו.

הבדיקה הצליחה לאבחן את הסרטן בשלבים מוקדמים שבהם יש סיכוי גבוה יותר לריפוי. בשנה השלישית למחקר נראתה ירידה של 26% בני לוי סרטן בשלב 4, 12% סוגי סרטן שמהווים שני שלישים ממקרי התמותה מהמחלה. עם זאת, הבדיקה לא הצליחה להפחית את מספר המקרים שהתגלו בשלב 3, כלומר הניסוי לא השיג את יעדו הראשי. המפתח מריב בהקטן מספר מקרי הסרטן שאובחנו בשלבים מתקדמים (3 או 4).

"טביעת אצבע" סרטנית

במהלך המחקר עברו מוציאת מהם שתופים בדיקות סקר כמו טמוגרפיה לאבחון סרטן שד, קולונוסקופיה לאבחון סרטן המעי, בדיקת CT לאבחון סרטן הריאות ובריית פאפ לאבחון

לסוגי סרטן שונים קיימים דפוסים ביולוגיים, שבעזרתם הבדיקה מאתרת אותות שעשויים להעיד על סרטן כבר בשלבים מוקדמים

סרטן צואר הרחם, המחצית השנייה של המשתתפים עברו את הבדיקות הללו נוסף על בדיקת הדם "גלרי" את לשנת. במהלך תקופת המחקר אובחנו בסך הכל 3,637 מקרי סרטן בקבוצת שעבי רה את בדיקת "גלרי", לעומת 3,400 מקרי סרטן בשלבים מוקדמים מיהו לארץ סימפטומים או בבדיקה יזומה: קוט הגילוי המוקדם הקיימות לארבעה סוגי סרטן (מעני גם, שד, צואר הרחם והריאות), בדיקת "גלרי" הצליחה לגלות פי ארבעה יותר מקרי סרטן בהשוואה לבדיקות הקיימות. ביני 12% סוגי הסרטן האחרים לשני שלישים מתמותתם מהמחלה נמצא כי מספר האבחונים בשלב 4 היה נמוך ב-14%

מקבוצה שעברה את בדיקת "גלרי" לעומת קבוצת הביקורת. בדיקת "גלרי" מבוססת על ניתוח מקטעי רנ"א חופשיים, המופרשים לזרם הדם מתאים סרטניים בגוף. לסוגי סרטן שונים קיימים דפוסים ביולוגיים - מעין "טביעת אצבע" אותה שעשויים להעיד על הימצאות סרטן כבר בשלבים מוקדמים. כאשר מזהה "טביעת אצבע" השרדה, הבריד קה מסייעת בהמונת המסקר הבידוד הרפואי. הבדיקה משוקת בישראל על ידי חברת אונקוסט, מתאימה מגיל 50 ומעלה וממלצת אתר לשנת. היא לא כלולה בסל הבריאות, ועלותה כ-4,000 שקלים. החוקרים ריזווח שכאשר הבדיקה מעידה שאין חשד לסרטן היא מרייקת

99.55%. כאשר הבדיקה מוצאת חשד, בקרוב ל-60% מהמקרים אכן מתגלה סרטן בבדיקות המשך. כמו כן, כאשר הבדיקה הצביעה על מקור אפשרי לגידול, היא זיהתה נכון את האיבר שבו התפתח הסרטן ב-87% מהמקרים.

אבן דרך במחקר

פרופ' צ'רלס סונגטן ממכון פרנסיס קייק ומאוניברסיטת קולג' לונדון, החוקר הראשי של המחקר, הגדיר את התוצאות כ"אבן דרך" בתחום, שמאפשרת לרביזו לזווח סוגי סרטן שאין עברום כיום תוכניות סקר מסודרות. ר"ד אריק קליין, מרען בכיר בחברת גיייל, המפתחת את בדיקת "גלרי", מנכ"ר החוקרים בעולם בתחום גיי לוי מוקדם של מחלות הסרטן, מככר: "חוססת בדיקת הדם לגילוי מוקדם ניתנה יותר מקרי סרטן בשלבים 1 ו-2 מאשר כל תוכניות הסקר המוקדמות בבריטניה יזר".

פרופ' עידו וולף, מנהל המערך האונקולוגי באיכילוב יזר המועצה

הלאומית למחלות ממאירות, התייחס לביקורת על התוצאות שלפיהן לא נמצאה ירידה בגילוי סרטן בשלב 3 אלא רק בשלב 4: "כשעשים בדיקה שלא עשו לפני כן מגלים כל מיני מקרים שהם בהכרח יותר מתקררים, תמיד תראה יותר חולים קשים. רק כמה שנים אחרי ש'נציק' את כל מי שהגיע מראש עם סרטן בשלב 4, אתה רואה את האפקט".

המחברת הייתה ארוחת חברת אונקוסט בבית החברה האמריקנית לאונקולוגיה ASCO